

ת"פ 413/12 - מדינת ישראל נגד סאלח סרסור

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 413-12 מדינת ישראל נ' סרסור

בפני כב' השופטת ניצה מימון שעשוע
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
סאלח סרסור

הנאשם

גזר דין

הנאשם, שהינו בן 76 שנים, הורשע על פי הודאתו בעבירות של הסעת תושב זר שלא כדין והסתייעות ברכב לביצוע עוון. מעובדות כתב האישום עולה כי העבירה בוצעה ב-12.8.12, עת הסיע הנאשם ברכבו תושב שטחים על ציר 5 כביש חוצה שומרון בין אלקנה למחלף אורנית, בתוך שטח ישראל לכיוון כפר קאסם. הנאשם והנוסע נעצרו במחסום שהוצב ע"י שוטרים שהבחינו קודם לכן במסלול נסיעת הרכב.

לנאשם חמש הרשעות קודמות, שלוש האחרונות מתוכן בעבירות על חוק הכניסה לישראל:

בנובמבר 2010 הורשע בעבירה של הסעה שלא כדין משנת 2007, ונדון למאסר בפועל של 6 חודשים, שרוצו בעבודות שירות, קנס בסך 10,000 ₪, פסילה בפועל ועל תנאי וכן חילוט הרכב. בחופף למאסר, הופעל מאסר מותנה של שלושה חודשים שהיה תלוי נגדו. באותו מקרה הסיע הנאשם ברכבו שני תושבי אזור מהשומרון לכיוון כפר קאסם.

בדצמבר 2009 הורשע הנאשם בעבירות של נסיון הסעה של תושב האזור והפרעה לעובד ציבור משנת 2009, ונדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס של 10,000 ₪, פסילה בפועל ועל תנאי. באותו מקרה הסיע הנאשם תושב זר ברכבו לתוך ישראל כשהוא מוחבא מאחורי שמירה שהיתה פרושה על המושב האחורי של הרכב.

במאי 2005 הורשע הנאשם בצירוף 4 תיקים של הסעה שלא כדין וסיוע לכניסה לישראל שלא כחוק, מהשנים 2003-2004, ונדון למאסר בפועל של 3 חודשים מאחורי סורג ובריח, קנס בסך 3,000 ש"ח, פסילה ופסילה על תנאי.

כנגד הנאשם תלויים שני מאסרים על תנאי, האחד בן 12 חודשים מת"פ (כ"ס) 1924/08 והשני בן 8 חודשים מת"פ (כ"ס) 2471/09. כן תלויות נגדו שתי פסילות על תנאי של 6 חודשים כל אחת, מהתיקים הנ"ל.

הערך החברתי המוגן בעבירות דנן הינו זכות המדינה לקבוע את מיהות הנכנסים בשעריה, כאשר כניסת שוהים בלתי חוקיים ללא כל סינון ופיקוח של הרשויות האמונות על כך, יוצרת סיכון בטחוני שלמרבה הצער מתממש לא אחת.

מידת הפגיעה בערך המוגן בנסיבות המקרה אינה בעלת חומרה מיוחדת, שכן מדובר בהסעת תושב זר בודד וללא סממנים של הסעה מאורגנת, או נסיבות מחמירות של נסיון הסוואה, או הימלטות מכוחות הבטחון והאכיפה; ואולם החומרה העולה מהמקרה הינה כי מדובר בנאשם בעל רקע מכביד של הרשעות קודמות בעבירות מסוג זה בדיוק, אשר למרות ההליכים המשפטיים שננקטו נגדו שלוש פעמים בעשור האחרון, ולמרות העונשים של מאסר מאחורי סורג ובריה, עבודות שירות לתקופה מצטברת של שנה, קנסות גבוהים, פסילות רשיון וחילוט רכב, ממשיך להפר את החוק ברגל גסה וללא כל הפקת לקחים. הנאשם לא נרתע אף מהמאסרים המותנים הארוכים שנגזרו עליו, והמשיך לבצע עבירות על חוק הכניסה לישראל בידעו כי הוא צפוי להפעלת מאסרים מותנים המצטברים ל-20 חודשים.

ניתן בעניינו של הנאשם תסקיר שירות המבחן, המפרט כי הנאשם נשוי ואב ל-9 ילדים, סב ל-40 נכדים ול-20 נינים. בני משפחתו מתוארים כנורמטיביים. הנאשם עבד בעבודות בניין עד ליציאתו לפנסיה לפני כ-19 שנים, והרושם היה כי מאז מתקשה להתמודד עם הבעיות הכלכליות הרפואיות שפקדו אותו, והחל לעסוק בהסעות כפרנסה חלופית. הנאשם לא הסביר באורח מפורט את מניעיו לביצוע העבירה וניסה לטשטש את נסיבות ורקעה. בראיון התמקד במצבו הבריאותי ובאחריות המוטלת עליו כלפי אשתו וכלפי אחיו הסיעודי השוהה במוסד לקשישים. הערכת שירות המבחן היתה כי לנוכח מצוקתו הכלכלית של הנאשם והתפקידים המוטלים עליו במסגרת המשפחתית המורחבת, הוא נוטה לפעול מתוך חשיבה כלכלית תועלתית ומתקשה לעמוד בדרישות החוק. התסקיר מתמקד בבעיות הרפואיות הרבות מהן סובלים הנאשם ואשתו, ומציין כי מאז השמתו במעצר בית בפיקוח בנו, לא נפתחו לו תיקים נוספים ולא דווח על הפרות. ההתרשמות היתה כי בעיתוי הנוכחי הנאשם מבין את חומרת מצבו המשפטי והדבר מקטין את הסיכון להישנות עבירותיו. לסיכום מציין שה"מ כי נוגכח גילו המבוגר ומצבו הרפואי הירוד של הנאשם לא ניתנת המלצה טיפולית בעניינו וגם לא נראה שמסוגל לבצע של"צ. לנוכח הנסיבות האישיות המיוחדות, המליץ שה"מ להאריך את המאסרים המותנים ולהשית קנס, התחייבות ופסילה ארוכה.

בטיעוניה לעונש, שללה ב"כ המאשימה את המלצות שירות המבחן וטענה כי הן מנוגדות לאינטרס הציבורי, אינן מבטאות את חומרת העבירות, ואף לא את העדר הטיפול או השיקום של הנאשם, אשר נטה לטשטש ולא יכול היה להסביר את הישנות העבירות. זאת בפרט, כאשר התרשמותו הברורה של שה"מ היא כי הנאשם פועל במצבי לחץ כלכליים ומשפחתיים תוך העדפת האינטרס הכלכלי תועלתני ומתקשה לראות בחוקים גבול לפעולותיו.

התובעת ציינה, כי גם בת"פ 2471/09 ציין הסניגור בטיעוניה לעונש את מצבו הבריאותי של הנאשם, את מצבה הבריאותי של אשתו והצורך לסעוד אותה, והנאשם עצמו הצהיר בפני בית המשפט בדצמבר 2009 כי הוא מתחייב שלא לחזור על מעשיו - עובדה שלא מנעה ממנו להמשיך ולבצע את העבירה הנוכחית, גם אחרי שהורשע בעבירה זזה (קודמת) בשנת 2010 וריצה שוב מאסר בעבודות שירות ועונשים נוספים.

התובעת טענה כי מתחם העונש ההולם על הסעה ללא נסיבות מחמירות הוא בין 3 חודשים שניתן לרצותם בעבודות שירות ל-18 חודשי מאסר בפועל, וכי במקרה דנן יש לגזור עונש ברף האמצעי של המתחם ולהפעיל את המאסרים

במותנים במצטבר.

כן ביקשה התובעת להטיל מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, קנס גבוה, פסילה בפועל ארוכה וממשית והפעלת הפסילות המותנות בסך 12 חודשים במצטבר לפסילה שתושט, פסילה על תנאי ארוכה על העבירות, וחילוט הרכב מסוג מזדה מ"ר 91-013-50 בו בוצעה ההסעה.

הסניגור טען כי מדובר בהסעה שבוצעה סמוך מאד לקו הירוק וכי השוטרים היו יכולים למנוע את כניסת הנאשם לשטחי ישראל שכן תצפתו עליו עוד לפני הכניסה לישראל ובכך היו מונעים ביצוע העבירה. כן טען כי אין ראיות להסעה מסחרית וכי השב"ח נבדק ושחרר מבלי שננקטו נגדו הליכים, דבר המעיד על העדר מסוכנותו.

הסניגור הוסיף וציין כי הנאשם יכול היה לצרף את שני התיקים בגין עבירות ההסעה ונסיון ההסעה מהשנים 2007 ו-2009, שההליכים בעניינם נוהלו במקביל, ולא היה נגזר עליו עונש חמור יותר. עקב אי הצירוף, תלויים כנגד הנאשם שני מאסרים מותנים ממושכים.

הסניגור הרחיב בתיאור מצבו הרפואי הקשה של הנאשם והציג מסמכים רפואיים רבים, מהם עולה כי הנאשם סובל מסכרת כרונית, אנמיה, לחץ דם גבוה, אי ספיקת לב, עבר מספר צנתורים ועומד בפני ניתוח לב להשתלת קוצב לב בימים הקרובים. כן סובל באחרונה מקוצר נשימה וסחרחורת. הנאשם עבר ניתוח קטרקט בעין ב- 25.2.14, וכן עבר תאונת דרכים ב- 22.2.14, שכתוצאה ממנה נשברה רגלו. עקב כך, הנאשם נתמך בקביים. כמו כן נמצא במעקב המרפאה הנפרולוגית עקב אי ספיקת כליות.

הוצגה ערימה גדולה של מסמכים רפואיים המעידים על המעקב הרפואי בו מצוי הנאשם בתחומי תחלואה שונים ועל התרופות הרבות אותן הוא נוטל באופן סדיר.

בנוסף, הוצג אישור על הכרה במצבו ע"י המל"ל שאישר לו קצבת סיעוד בשל ההחמרה במצבו, והוא הוכר כזכאי לשירותי סיעוד ברמה ד', היינו "תלוי במידה רבה בעזרת הזולת".

הוצגו גם אישורים מהמרפאות לבריאות הנפש גהה ושלוותה על מצבה הנפשי הירוד של אשת הנאשם, בת 77 שנים, הסובלת מחרדות, דכאון, ירידה קוגניטיבית ותופעות כפייתיות, כאשר האבחנה היא דמנציה, וזאת בנוסף למחלות גופניות מהן היא סובלת ביניהן סכרת לא מאוזנת.

דין

אין חולק על מתחם הענישה שציינה ב"כ המאשימה בטיעוניה, כמו גם על החומרה הנובעת מהרצידיביזם של הנאשם ואי הפנמת הלקחים מההליכים המשפטיים הקודמים, בהם לא מיצה עמו בית המשפט את הדין מתוך התחשבות בגילו ובמצבו הרפואי. גם התסקיר אינו מבשר על שינוי משמעותי ונראה כי הנאשם ממשיך להעדיף את שיקוליו הכספיים

התועלתניים על כיבוד החוק, תוך זלזול בסיכון הציבורי שהוא יוצר. עם זאת, עולה כי נוכח מצבו הרפואי, נשללה מהנאשם במידה רבה היכול להמשיך לבצע עבירות דומות.

העונש הראוי לנאשם, בנסיבות אלה, הוא הפעלת המאסרים המותנים, והטלת עונש מאסר בחלק האמצעי של המתחם, במצטבר אליהם. היינו בנסיבות רגילות, היה מקום לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל של שנתיים לפחות.

יחד עם זאת, איני יכולה לעצום עיניים בפני הפן האנושי-רפואי העולה מהאסופה הרחבה של מסמכים רפואיים ומוסדיים שהונחו בפני. ההתרשמות היא כי אכן מצבו הרפואי של הנאשם הינו קשה, הפתולוגיה ממנה הוא סובל היא רב תחומית ודורשת טיפול והשגחה בתחומי רפואה שונים באופן יומיומי, עם חשש להחמרה שתחייב אשפוזו בכל רגע נתון.

בנסיבות אלה אני סבורה כי כליאתו של הנאשם לתקופה ממושכת, כמתחייב ממצבו המשפטי ומהענישה הראויה לו, עלולה להטיל נטל טיפולי וסיעודי בלתי סביר על שב"ס, וגרוע מכך, לסכן את חייו של הנאשם, שמצבו עלול להידרדר קשות בהעדר טיפול ותמיכה רפואיים צמודים רב תחומיים עם אפשרות פינוי מידי לבית חולים במקרה הצורך, סיעוד אשר מקבל הנאשם מבני משפחתו ואשר מטבע הדברים קשה לספקו במסגרת מוסדית לא רפואית בעלת מגבלות לוגיסטיות ומגבלות של כח האדם הזמין להסעת כלואים לבתי חולים.

בנוסף, אני מתחשבת בכך שמאז ביצוע העבירה שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריה למשך חודשיים, ולאחר מכן שהה במעצר בית מלא עם פיקוח במשך כשנה וחצי. מדובר בסנקציות שמשמען שלילת חירות לתקופה ממושכת, גם אם רובה לא היתה מאחורי הסורגים.

לפיכך אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

אני מפעילה את המאסרים המותנים התלויים נגדו מת"פ (כ"ס) 2471/09 ות"פ (כ"ס) 1924/08 כשהם חופפים זה לזה ובסה"כ 12 חודשי מאסר.

בגין העבירות נשוא תיק זה אני גוזרת על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל.

המאסר שהוטל והמאסרים על תנאי שהופעלו ירוצו בחופף זה לזה, כך שבסך הכל ירצה הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

אני מפעילה את הפסילות המותנות שנגזרו עליו בתיקים אלה במצטבר זו לזו, וגוזרת על הנאשם פסילה של שנתיים מלנהוג, כך שבסך הכל נפסל הנאשם מנהיגה למשך שלוש שנים מיום הפקדת רשיונו. ככל שרשיונו אינו מופקד בבית המשפט, יפקידו הנאשם באופן מיידי.

אני מטילה על הנאשם קנס בסך 20,000 ₪, או עשרה חודשי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז בחלקו מתוך הפקדון בתיק המ"ת (10,000 ₪) והיתרה ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.8.14.

אני מורה על חילוט הרכב מסוג מזדה מ"ר 91-013-50 בו בוצעה העבירה.

הודעה זכות הערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' ניסן תשע"ד, 08 אפריל 2014, במעמד הצדדים.